

PROPUNERE DE DEZVOLTARE A CARIEREI

Subsemnatul Bălan Vlad-Ciprian, Doctor în Teatru și Artele Spectacolului prin ordinul de ministru 3902 din 14.06.2021, actor al Teatrului Nottara, candidat pentru postul de Lector, în cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale", Facultatea de Teatru, Departamentul Arta Actorului, prezint următorul proiect de dezvoltare a carierei universitare.

- **ACTIVITATE DIDACTICĂ**

Am absolvit Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale" în 2015, la clasa conf. univ. dr. Doru Ana, la grupa coordonată de Mircea Rusu, respectiv Alexandru Jitea, cu nota 9.16, obținând premiul "Tânără speranță în comedie" acordat de Teatrul de Comedie. În 2017 am absolvit masteratul de Arta Actorului din cadrul aceleiași universități cu nota 10, lucrarea de disertație "Jocul ca instrument de depășire a blocajului actorului", fiind premisă a viitoare mele teze de doctorat.

Între 2017 și 2021 am fost doctorand în cadrul Școlii Doctorale a UNATC, avându-l pe conf. univ. dr. Paul Chiribuță ca îndrumător de doctorat. În această perioadă, mi-am făcut practica în lucrul cu studenții de la clasa de Arta Actorului la grupa coordonată de conf. univ. dr. Andreea Vulpe. De asemenea, în anul universitar 2018-2019 am lucrat și cu studenții de la masteratul de Art-Therapy, în cadrul cursului de teatru coordonat de conf.univ.dr.Paul Chiribuță. În 2021 am susținut teza de doctorat, obținând titlul de Doctor prin ordinul de ministru 3902 din 14.06.2021.

Pedagogia fiind încă din facultate o preocupare pentru mine, am urmat Modulul Psihopedagogic, nivel I, respectiv II, din cadrul UNATC, învățând raportarea justă în procesul de predare. Tot în perioada facultății, respectiv a doctoratului, am fost implicat în numeroase festivaluri de adolescenți, în calitate de trainer. Dintre acestea, amintesc Festivalul Național

Aplauze Constanța, Festivalul T4T Timișoara, Festivalul Teen-Fest organizat de Teatrul Excelsior în parteneriat cu Ideo Ideis, Festivalul Național de Teatru Tânăr Ingenious Drama Festival din Bacău, în cadrul căruia am participat ca trainer între 2014 și 2021, ca membru al juriului în 2017 și 2018, ca selecționer pentru trupele de teatru între 2018 și 2021, respectiv coordonator de ateliere de creație între 2019 și 2021.

În perioada 2015-2020 am fost angajat ca profesor de teatru în cadrul Școlii Ioanid. În această perioadă am lucrat cu elevi din ciclul primar, gimnazial, respectiv liceeni. Am coordonat peste 50 de spectacole de copii și am încercat întotdeauna să fac din procesul repetițiilor la un spectacol un proces creativ în care ideile și fantezia copilului să își găsească un refugiu. Împreună cu copiii, am dezvoltat peste 60 de piese, pornind de la ideile lor. Am încercat să fac din cadrul rece și steril al unei serbări școlare un mediu prietenos în care copiii să aibă ocazia să își spună poveștile. În 2019, textele selectate au fost adunate într-o culegere de piese de teatru publicată de editura Coresi “Cum am salvat lumea și alte povești”. În perioada 2018-2020, am dezvoltat în cadrul Școlii Ioanid, un curs opțional de improvizație de care au beneficiat peste 400 de elevi.

În 2019- 2020 am fost trainer în cadrul Școlii de Bine, proiect dezvoltat de Teatrul Act și finanțat de Kaufland, care și-a propus să aducă educația alternativă în mediile defavorizate din România. Pe parcursul anului am predat în 10 școli, lucrând cu peste 400 copii din medii variate (de la copii din sate, la copii din orfelinate etc.). Proiectul s-a dezvoltat în județele București, Buzău, Dolj, Prahova.

În 2020-2021 am lucrat ca profesor asociat pe postul de lector cu studenții de la Universitatea Ovidius din Constanța, secția Arta Actorului.

Îmi propun ca în lucrul cu studenții să îmi îndeplinesc obligațiile didactice conform cerințelor enunțate de Strategia Națională pentru Învățământ Superior, angajamentelor asumate de UNATC “I.L. Caragiale”, în ceea ce privește măsurile de asigurare a calității predării și cercetării științifice universitare. Principala mea preocupare este calitatea principiilor învățate și asumate de studenții actori. Mă interesează ca principiile expuse să fie înțelese de studentul actor atât pe cale rațională, cât și pe cale experiențială. Din acest motiv, informațiile teoretice vor fi întotdeauna însoțite de exemple practice, respectiv de jocuri teatrale adaptate la tema discutată, de teme de studiu. Îmi propun ca în cursurile mele să integrez cât mai mult dialogul, să înțeleg și

să canalizez cât mai bine creativitatea studentului, să încerc întotdeauna mai întâi să îl înțeleg. Informațiile vor fi mereu actualizate, cursurile vor fi întotdeauna interactive.

Principalul punct de concentrare va fi pe transmiterea principiilor și instrumentelor de lucru utilizate în cadrul UNATC. Prin suporturi de curs, exerciții, jocuri și lucrul efectiv la clasă voi încerca să vin în întâmpinarea studenților și să îi ajut să își însușească mecanismul/ modul de gândire specifice actorului profesionist și să depășească momentele de blocaj atât de frecvente în procesul de profesionalizare. O altă direcție pe care voi merge va fi să îi apropiez cât mai mult pe studenți de înțelegerea modului de funcționare al actorului din zilele noastre. Din acest motiv, voi încerca să generez adaptabilitatea la lumea teatrală și cinematografică atât de schimbătoare în care vor intra după ce vor termina cei trei ani de studiu. Voi încerca să le cresc studenților interesul către activități trans-disciplinare, către proiecte pedagogice, către noi forme de teatru, către proiecte independente.

Pe lângă susținerea de cursuri practice, i-am implicat și îi voi implica întotdeauna pe studenți în activități extra-universitare. În calitate de coordonator de ateliere de creație în cadrul Festivalului Național de Teatru Tânăr Ingenious Drama Festival, am supervizat activitatea de trainer a mai multor studenți, ajutându-i să își structureze cursuri coerente și relevante pentru liceenii cu care s-au întâlnit în cadrul festivalului. Am pornit întotdeauna de la întrebarea “De ce alegem să facem un exercițiu în detrimentul altuia și cu ce o să îi îmbogățească acesta pe participanți?”. De asemenea, am integrat studenți și în cadrul Școlii de Bine. Îmi propun ca în viitor să gândesc parteneriate cu grupuri țintă, pentru care contactul cu educația alternativă este vitală. În acest sens, am inițiat deja discuții cu asociații precum Atlas Help, Depresiv.ro care lucrează cu persoane care se confruntă cu depresia, respectiv Asociația Ingenious Drama care lucrează exclusiv cu liceeni, asociația Playhood care are ca grup țintă copiii din cartierul Ferentari. Cred că astfel de experiențe, în care două grupuri de oameni se întâlnesc pentru un workshop poate face un bine atât beneficiarilor, cât și studenților care vor putea astfel lua contact cu medii variate, îmbogățindu-și experiența emoțională. De asemenea, voi căuta să întăresc relațiile deja existente dintre UNATC și instituțiile teatrale din România și să realizez noi parteneriate atât cu teatrele de stat cât și cu teatrele independente. Mi se pare important ca în anii formării, pe lângă experiența propriu-zisă din cadrul cursurilor, studenții să aibă ocazia să interacționeze cu cât mai multe locuri în care se face teatru, cu cât mai mulți oameni cu misiuni

artistice diferite (de la teatru independent, la performance, la teatru privat, la teatru social, la teatru de stat). În acest sens, voi demara discuții cu instituțiile în care sunt deja angajat (Teatrul Nottara) și în care lucrez ca actor, respectiv regizor colaborator (Unteatru, Teatrul Masca, Godot Cafe-Teatru). Voi căuta ca dincolo de experiența efectivă de facultate, studenții actori să aibă șansa să asiste la repetițiile unor regizori consacrați, să aibă ocazia să se întâlnească periodic cu personalități marcante ale mediului artistic, respectiv să participe la masterclass-uri pe diverse teme.

De asemenea, mă voi alătura demersului deja demarat de UNATC “I.L. Caragiale” în parteneriat cu Ministrul Educației și Cercetării, de a introduce materia opțională TEATRU. Mă interesează să mă implic în elaborarea programelor școlare, respectiv în cursurile de formare. Am convingerea că introducerea acestei materii în instituțiile de învățământ va contribui semnificativ în formarea noilor generații și aș fi onorat dacă aș putea contribui la acest fenomen.

- **ACTIVITATE ARTISTICĂ. CERCETARE**

Ca actor, m-a interesat încă din facultate să iau contact cu medii variate. Am lucrat în numeroase teatre independente precum Teatrul Luni de la Green Hours, Teatrul Mignon, Godot Cafe-Teatru, Unteatru (unde în continuare sunt un membru al echipei). Experiența din mediul independent mi-a deschis ochii asupra complexității muncii prin care un spectacol ajunge să iasă la lumină. Majoritatea teatrelor independente nu dispun de cabinieri, regizori tehnici, recuziteri, mașiniști, timpul efectiv pe scenă fiind limitat din cauza programelor încărcate. O mare parte a responsabilității unui spectacol cade inevitabil pe umerii actorilor din distribuție, respectiv ai regizorului spectacolului. În acest fel, ca actor independent am luat contact cu o mulțime de munci adiacente, de la dificultatea efectivă de a muta un decor dintr-o parte în alta, până la a învăța cum funcționează o orgă de lumini, la a căuta cea mai bună soluție pentru un artificiu scenic etc. Cred cu tărie că munca în mediul independent mi-a dat o perspectivă mult mai amplă asupra a ceea ce înseamnă structura efectivă a unui spectacol, a ce presupune realizarea lui la toate nivelurile, nu doar cel artistic. Activitatea în independent mi-a crescut capacitatea de a mă adapta în fața unor situații neprevăzute, m-a ajutat să înțeleg cum se formează convenția teatrală

în fața privitorului, mi-a oferit contactul cu un număr mare de spectatori, unii dintre ei fiind foarte diferiți de spectatorii care merg la teatrul de stat.

În paralel cu experiența în teatrul independent, am activat ca actor al Teatrului Nottara, unde sunt angajat din 2017. Teatrul de stat mi-a dat ocazia să mă întâlnesc cu un număr de regizori importanți, atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Împreună cu echipa Teatrului Nottara am participat la 2 ediții de Teatru Dens, program coordonat de Oleg Loevski, în cadrul căruia m-am întâlnit cu regizori, respectiv coregrafi importanți ai culturii ruse. Între aceștia enumăr pe Dmitry Volkostrelov, absolvent la clasa lui Lev Dodin, și fost director artistic al institutului Meyerhold, nominalizat la premiile Masca de Aur, Elena Nevejina, nominalizată de mai multe ori la premiile Masca de Aur (cu care am și lucrat ulterior la un spectacol), Roman Feodori, cel mai tânăr câștigător al unei măști de aur (cu care am lucrat la spectacolul "Moliere ereiloM" care a participat la Festivalul Internațional de Teatru Nauruz din Kazan), Aleksandr Andriashkin, câștigător Masca de Aur (coregraf la același spectacol "Moliere ereiloM").

Pe lângă Teatrul Nottara, unde am jucat în 14 spectacole de-a lungul timpului, am colaborat și cu alte teatre de stat precum Teatrul de Comedie, Teatrul Excelsior, Teatrul Masca. Experiența din teatrul de stat m-a învățat valoarea disciplinei, mi-a dat o perspectivă din interior asupra multiplelor forme de expresie, de estetică teatrală, mi-a dat șansa să lucrez în echipe mari, în spectacole care folosesc numeroase mijloace artistice, de la muzică originală, la sound design, la video-mapping. Dincolo de experiența artistică, m-a interesat și latura umanitară a procesului teatral, în încercarea de a spune povești oamenilor care nu au acces la teatru prea des. Împreună cu Institutul Cultural Român și cu Asociația Opera Primă, am realizat trei spectacole pentru românii de pretutindeni cu care am mers mai apoi într-o serie de turnee în Ucraina, respectiv în Republica Moldova, jucând pentru comunitățile de români de acolo.

Cred că arta actorului e un proces în care învățarea este continuă. La fel cum un spectacol se desăvârșește de la o reprezentație la alta și actorul se îmbogățește cu fiecare experiență, procesul de acumulare neavând niciun punct terminus. Din acest motiv, în experiența mea, mi s-a părut necesar să îmbin proiectele/ rolurile cu workshop-uri, ateliere, în care m-am simțit liber să experimentez, să greșesc, să nu știu. Am participat la workshop-uri cu Roman Feodori, Elena Nevejina, Dmitry Volkostrelov, Gigi Căciuleanu, Mihaela Michailov, Florin Fieroiu, Radu Penciulescu, David Esrig, Paul Bargetto, Raul Cusac. Toate aceste întâlniri mi-au dat o

perspectivă mai amplă asupra artei teatrale în general. În viitor, plănuiesc să continui acest demers, să îmi dau cât mai des șansa de a avea întâlniri, de a nu mă mulțumi cu ce știu.

Lucrând atât în teatrul independent, cât și în teatrul de stat, am observat deseori prăpastia dintre cele două medii și am căutat să creez o punte între ele. Împreună cu alți colegi actori, am înființat în 2019 Asociația Par Coeur, al cărei președinte sunt. Asociația Par Coeur a avut ca scop în acești ani atât îmbogățirea culturii prin produse artistice de calitate, cât și crearea unor echipe de lucru în care actorii independenți și cei angajați în teatrele de stat se întâlnesc. În cei 3 ani de la înființare (dintre care aproape 2 am fost vitregiți de restricțiile generate de pandemie), am produs 3 spectacole, dintre care două au fost regizate de mine și am accesat un micro-grant. Între spectacolele produse se enumeră: "Risipire", realizat în parteneriat cu Unteatru, "Efecte secundare", realizat în parteneriat cu Unteatru și "Eu, Malvolio", un one-man show în producție realizat în parteneriat cu Teatrul Mic. Spectacolul "Efecte secundare" a fost selectat în Festivalul Național de Teatru și pentru rolul din acest spectacol Oana Jipa a fost nominalizată la premiile UNITER pentru Debut. Experiența cu Asociația Par Coeur mi-a dat o altă perspectivă a procesului artistic. Am învățat să accesez fonduri, să caut sponsorizări, am căpătat cunoștințe despre cadrul legislativ. Mai mult decât atât, mi-a dat autonomia și încrederea de a regiza și produce spectacole, de a avea independența de a alege echipa și de a crea contextul.

De-a lungul timpului, cu producțiile în care am jucat/ pe care le-am regizat, am participat la numeroase festivaluri atât naționale cât și internaționale de teatru precum Festivalul Național de Teatru, Festivalul Internațional Nauruz din Kazan, FestIn pe Bulevard, Festivalul de Teatru Scurt de la Oradea, Undercloud, Bucharest Fringe, FNTI etc. Pe lângă activitatea din teatru, am lucrat atât în proiecte independente de film ("Noaptea ursului" regia Răzvan Macovei, "FRA" regia Florin Babei etc.) cât și în mega producții precum "Valea mută", produsă de HBO Europe, selectat în festivalul internațional de film de la Geneva. În 2012 am fost selectat în prima ediție programul "10 pentru FILM", organizat de Transilvania International Film Festival.

Ca actor, îmi propun ca în continuare să îmi dezvolt activitatea, să caut performanța în tot ce fac, să mă intersectez cu cât mai multe estetici și metode efective de lucru. Voi încerca să acumulez o experiență vastă pe care să o dau mai departe în lucrul cu studenții. De asemenea, voi încerca să îi pregătesc pe studenți pentru cerințele reale pe care le are societatea noastră din acest secol de la un absolvent de arta actorului. Experiența acumulată m-a învățat că de multe ori nu

este de-ajuns doar să aștepti să fii distribuit și că în peisajul cultural actual, în care majoritatea posturilor sunt blocate, cea mai mare calitate este adaptabilitatea. Nu cred că actorului zilelor noastre îi este de-ajuns doar să aibă instrumentele necesare meseriei sale. Cred că mentalitatea este crucială în momentele grele. Mai mult decât atât, actorul trebuie să fie pregătit să își creeze propriul context. Astfel, devine datoria mea ca profesor să le ofer studenților instrumentele prin care să își optimizeze șansele. Voi căuta să îi familiarizez pe studenți cu tehnici de casting, metode de auto-finanțare, workshop-uri internaționale existente, burse etc. În ceea ce privește regia, încă de la primul spectacol regizat ("Efecte secundare"), am căutat să lucrez atât cu actori experimentați cât și cu actori la început de drum (Oana Jipa și Vlad Ionuț Popescu erau încă masteranzi). Îmi propun în continuare să lucrez cu tineri absolvenți.

În ceea ce privește activitatea de cercetare, lucrarea mea de doctorat "Jocul ca instrument de înțelegere aplicată în psihopedagogia artei actorului" a căutat să găsească un mod prin care să transforme jocul teatral folosit de obicei de către studentul actor în cadrul încălzirii, respectiv antrenamentului său, în joc generator de creație prin care studentul actor să ajungă să își rezolve diverse teme ale rolului. Procesul de căutare în acest sens m-a convins că încă nu suntem complet conștienți de potențialul imens pe care îl are jocul teatral ca instrument de lucru. Sunt nenumărate situațiile în care un profesor de arta actorului reușește să îl facă pe studentul actor să depășească un blocaj formulând pe loc un joc care să se potrivească pe cerințele scenei. De multe ori, blocajul studentului nu are nicio legătură cu incapacitatea de a înțelege rațional, ci mai degrabă cu fractură care se creează între intenție și reprezentarea acesteia. Jocul poate repara această fractură. Există numeroși regizori care utilizează jocul ca instrument efectiv de construcție a scenelor (John Wright este doar un exemplu). Cu toate că s-au scris foarte multe cărți de jocuri, de la Viola Spolin, la Augusto Boal, la Mick Napier, nu există o metodologie actualizată cu privire la modul în care jocul poate fi folosit în construcția efectivă a unui rol, sau în diversele etape ale profesionalizării actorului. Completând lucrarea de doctorat și publicând-o în trei volume ("Jocul ca instrument pedagogic în arta actorului"), am realizat că cercetarea realizată în anii petrecuți ca doctorand e abia la început. În completarea cercetării cu pricina, am scris mai multe articole, precum "Capcanele situației" în "Caietele pedagogiei teatrale", "Recăpătarea componentei naturale prin intermediul jocului teatral" în revista CONCEPT, am participat la simpozionul internațional ICC Constanța, scriind în publicația "Învățământ, cercetare, creație" acreditată ERIHPLUS. În acest sens îmi propun în continuare să particip la

numeroase conferințe și să caut să iau contact cu cele mai noi descoperiri în domeniu sau în domeniile adiacente. De asemenea, îmi propun să cercetez în continuare pe cale teoretică și să public constant în reviste de specialitate.

În ultimii ani, împreună cu studenții de la clasă din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale", am testat diverse metode prin care jocul îl ajută pe student să depășească dificultățile asimilării unui concept specific meseriei. Am pornit de la jocurile deja existente în programa analitică și, în funcție de necesități, le-am ramificat cu noi și noi etape, astfel încât funcționalitatea acestora să fie îmbogățită. Raportarea la joc s-a făcut mai degrabă ca la o structură care se poate modifica în funcție de cerințele pedagogice întâlnite. În ultimul an, am dezvoltat un atelier în cadrul Universității "Ovidius" din Constanța în care am încercat să vin în întâmpinarea cerințelor fiecărei noi etape parcurse de studenții din ciclul licență cu un set de jocuri personalizate.

În viitor, îmi propun să continui munca de cercetare în acest domeniu. Îmi propun să dezvolt ateliere care să se muleze pe fiecare etapă a metodologiei Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale". Astfel, în fiecare semestru, voi propune un atelier introductiv prin care studenții să se apropie de scenele pe care le au de jucat prin jocuri care le stimulează creativitatea și care îi fac să se apropie de o anumită situație, de un anumit rol, de un anumit context istoric, pe cale experiențială, mai degrabă decât prin mijloace teoretice. Îmi propun de asemenea să dezvolt multiple suporturi de curs în acest sens.

O altă linie de cercetare este rolul jocului în dezvoltarea actorului amator (elevului de liceu, de gimnaziu, de ciclu primar, sau pur și simplu persoanei care alege să facă teatru în timpul liber). Este evident că în ultimii zece ani, fenomenul teatral s-a răspândit cu o mare viteză în rândul amatorilor. Fenomenul festivalurilor de liceeni precum Ideo Ideis, Ingenious Drama Festival, T4T, Relief și multe altele devine din ce în ce mai vizibil. Anual, sunt tot mai mulți candidați la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale" care provin din trupe de liceeni deja cunoscute de profesorii acestei universități. Mai mult decât atât, tot mai mulți avocați, doctori, programatori etc. își găsesc un refugiu, un hobby în teatru. Este un fapt bine cunoscut că, actorii amatori iau contact cu mediul teatral prin intermediul jocurilor de arta actorului. Se observă astfel că jocurile teatrale vin în întâmpinarea unor nevoi încă neformulate ale tuturor acestor categorii.

În cercetarea mea, am găsit o serie de explicații psihologice pentru care acest fenomen se produce. Psihologi cunoscuți precum Jean Piaget sau Sue Jennings au analizat funcția pe care jocurile o îndeplinesc în primii ani de viață ai copilului. Similitudinile dintre jocurile teatrale și jocurile pe care nou născutul le joacă instinctiv în primii săi ani de viață sunt incredibile. Dacă ceea ce au intuit Jean Piaget și Sue Jennings este adevărat, jocul teatral poate deveni un mijloc de învățare pentru absolut orice, o metodă de educație alternativă, un valoros instrument pedagogic în general. Deja există un număr mare de profesori care folosesc jocurile teatrale pentru a își ajuta elevii să înțeleagă concepte variate. Numeroase ramuri ale psihologiei (Play-therapy, Drama Therapy) preiau constant jocuri teatrale pe care le îmbogățesc cu noi sensuri. Un ajutor profesionist din partea noastră, ca pedagogi teatrali, poate revoluționa procesul de educație. În acest scop, plănuiesc să dezvolt o serie de parteneriate cu profesorii de la facultatea de psihologie, pentru a putea observa funcția terapeutică, respectiv funcția de asimilare pe care îndeplinește jocul teatral în individ.

Concluzii

În activitatea didactică îmi doresc ca structurile cursurilor pe care le predau să fie mereu actualizate. Informațiile expuse vor fi mereu relevante. Procesul de învățare va fi atât pe cale teoretică, prin suporturi de curs, bibliografie, înregistrări cu spectacole, filme cât și pe cale practică, în lucrul efectiv la scenă, utilizând jocul ca principal instrument de înțelegere aplicată. De asemenea, îmi propun să îi implic pe studenți în cât mai multe activități care să le ofere o vedere de ansamblu asupra complexității realității teatrale a momentului. În acest sens, voi propune parteneriate cu instituții culturale atât de stat cât și independente, cu asociații care lucrează cu grupuri țintă, cu agenții de casting etc. În afara orelor de curs, îi voi implica pe studenți în cât mai multe activități transdisciplinare. De asemenea, îmi propun să mă alătur demersului UNATC de a introduce materia TEATRU în școli și să particip la dezvoltarea programelor școlare, la procesele de formare etc.

În activitatea artistică îmi propun în continuare să caut performanța în toate contextele întâlnite. De asemenea, îmi propun să le facilitez pe această cale studenților cât mai multe întâlniri cu artiști diferiți care să le împărtășească acestora din experiența lor.

În activitatea de cercetare, îmi propun să continui demersul început la doctorat. Îmi doresc să public și să particip la conferințe, să dezvolt ateliere cu studenții în care jocul teatral să capete noi valențe, să facilitez parteneriate cu alți profesioniști în domenii adiacente (pedagogie, psihologie) care să vină în completarea direcției mele de cercetare.

Față de toate datele prezentate, îmi asum răspunderea pentru veridicitatea lor.